

ЖАНРОВА ПАЛІТРА ЛІРИЧНОГО ДОРОБКУ

ВЛАДЛЕНА КОВТУНА

Немченко Іван Васильович,

канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри

української й слов'янської філології та журналістики

Херсонський державний університет

ORCID ID: 0000-0003-3041-1313

Україна

Анотація. У статті простежено жанрові ознаки поетичного ужитку сучасного українського письменника Владлена Ковтуна. Особливу увагу приділено пісням як найбільш численній групі ліричних текстів митця. Простежено тенденцію до синтетизму в поетичних жанроформах, запропонованих письменником.

Ключові слова: генерика, модифікація, поезія, пафос, мотив, образ, символ.

Письменник Владлен Кузьмич Ковтун (нар. 1938 р.) відомий своєю поезією, прозою, публіцистикою, спогадами. Певно ж, читачеві запам'яталися його книжки «Однієї долі два крила» (2003), «Молюсь на імення твоє» (2008), «Я вам завдячую усім...» (2018), «Відверто про хокей на траві і не тільки» (2021). Часто митця називають поетом-піснярем, оскільки в його доробку багато текстів, покладених на музику такими композиторами, як О. Білаш, О. Бурмицький, А. Вербицька, В. Гамера, А. Горчинський, Ю. Журавко, М. Каландьонюк, С. Калініченко, І. Кириліна, В. Кияниця, А. Лаврінчук, Н. Лагодюк, Л. Левченко, П. Лойтра, К. Мкртчян, С. Мороз, Л. Нечипорук, Л. Попернацький, Ю. Решетар, М. Свидюк, А. Харенко, М. Чембержі, О. Чернега, Д. Чугай та ін. Зокрема, ця частина творчості письменника репрезентована аудіокасею пісень «Свята ніч» (1998) та компакт-дисками «Я у мандри піду», «Рідний мій Шевченків краю», «Бо я біжу стома дорогами» (усі – 2008). Митець удостоєний звання лауреата премій імені Семена Гулака-

Артемовського, імені Андрія Малишка та імені Дмитра Луценка «Осінне золото». Музичні твори В. Ковтуна виконують і відомі естрадні співаки і сам автор, виступаючи в ролі барда на численних зустрічах із читацькою аудиторією. Приємно було бачити, як пісняр бадьоро співає та завзято пританцьовує у свої 85 літ на ювілейних серпнево-вересневих літературно-мистецьких заходах 2023 року.

Про письменника йдеться в публікаціях таких авторів, як Н. Бай, О. Балабко, Ю. Валєєва, М. Волков, О. Дубовик, Б. Кириченко, В. Кульова, М. Луків, Т. Майданович, Л. Нечипорук, А. Онопа, С. Перець, Л. Петрова, В. Поліщук, В. П'ятериков, Ю. Титов, І. Трунцева тощо. Як відзначає М. Луків, у творчості В. Ковтуна «помітне тяжіння до вироблених і перевічених часом пісенних традицій, свідомо орієнтація на народну етику й мораль» [1]. На цій глибинній закоріненості митця в світ національних святощів, на різнобарвності його творчої палітри наголосила й А. Онопа в статті «Дух гайдамак в мені живе!..», зокрема вказавши на сприйняття українською спільнотою поезій співця, що «окрилюють душу любов'ю, напувають щирими почуттями, тішать світлим гумором» [2]. У нашій попередній статті досліджувався патріотичний потенціал доробку В. Ковтуна [3]. Метою цієї публікації є простеження жанрової парадигми ліричного ужинку митця.

Письменник у своїй творчості звертається до найрізноманітніших форм викладу художнього матеріалу, здебільшого орієнтуючись на генерику класичного періоду. Найбільшу частину поетичного доробку В. Ковтуна становлять пісні, яких більше 70 («Батьківська хата», «Благословенна, мати, будь!», «В Корсуні осінь», «Вернися, сину мій, вернись», «Вільне падіння», «Волю!», «Геть з України, ложний брате!», «Грав кольорами день...», «Давай миритись», «Дорога», «Жага кохання», «Закохався я», «Заманив мене глід», «Зцілення», «Люди, спиніться», «Моєму другові», «Мости України», «Моя батьківщино мала», «Моя любов така», «Моя ти Рось», «Наші Василі», «Однієї долі два крила», «Ой, горе ж мені горе», «Осінь моя золота», «Осокори»,

«Отчий Корсунь», «Пам'яті друга», «Перше кохання», «Печеряночка», «Присвята Корсуню», «Прости мене, моя богине», «Село моє, Нетеребка», «Свічка», «Свята ніч», «Сліди на снігу», «Соняшники», «Сто доріг і одна», «Там, де Тетерева плесо», «Ти чуєш, брате?», «Ти – як квітка», «Тільки раз у житті», «У явір ударила блискавка», «Хата батьківська стоїть в печалі», «Хокей на траві», «Шкода, що не мене зовеш», «Я закоханий в тебе, мій Процеве», «Я іду на війну!», «Я народився у Таганчі», «Я у мандри піду», «Я часто матір згадую свою», «Як співають вітри», «Ярій віки, Холодний Яре!» та ін.), які друкувалися в збірках митця або з нотами, або без них. Це відомі пісенні зразки, що лунали з естради у виконанні квартету «Гетьман», тріо «Жайвір», артистів О. Василенка, А. Горчинського, О. Дзюби, А. Запольського, С. Калініченка, К. Карасьової, С. Мирводи, К. Мкртчана, П. Мрежука, Ф. Мустафаєва, В. Пацукевича, Ю. Ракула, М. Свидюка, М. Свята, М. Склярівної, Г. Турчак, Л. Турчак, В. Харченко, О. Харченка, О. Швидкого, В. Шпортюка, І. Якубовського та ін. Та й сам В. Ковтун нерідко виступає в ролі співака на зустрічах із шанувальниками красного письменства, репрезентуючи власні тексти, покладені на музику.

Серед пісень митця є низка творів актуальної тематики. Пісня В. Ковтуна «Я іду на війну!..» передає глибоку переконаність героя-українця в справедливості й шляхетності його вибору. Адже він вирушає на фронт не для завоювання та плондрування чужих територій та їх населення, а для захисту своєї малої та великої батьківщини, усього найдорожчого серцю патріота. Автор передає відчуття нерозривної єдності вояка та рідної землі, отчого краю, успадкованого від славних пращурів: «Я іду на війну – і це вибір мій, – / Україну іду боронить! / Вона – вічна! А ми у цім вимірі – / Неповторні – та все ж таки – мить... // Я іду – як діди мої й прадіди, / Я іду рятувати свій рай!.. / Не злякати мене – навіть градами, / Не пущу ворогів у наш край!» [4]. І наснаги та мужності героєві додають думки про кохану, про рідний дім, з якими він зрісся назавжди і має захистити: «Я тебе не лишаю, Лебедонько... / Кожна цятка твоя – у мені – / Буде гріти мене із середини / У останній вкраїнській війні» [4].

Адже місія, яку виконує вояк, угодна самому Господові, вона священна: «Я іду – й повернусь з Перемогою! / Що в душі? Знаю я та ще Бог! / Важко з рідними рвати порогами – / І сльоза нас проймає обох... // Повернусь – і синів ми народимо, / Навчимо Україну любити, – / І сини стануть нам нагородою / За розлуку, що в серці щемить!» [4]. У пісні «Геть з України, ложний брате!», текст якої датовано 21 березня 2022 року, автор зривається на лайливу лексику, тавруючи мерзенний рід московитів, що заповзявся знищити вщент сусідню невгодну країну: «Не осквернить твій чобіт наш Дніпро / І Києва тобі не бачить, ложний брате! / Ся вмиєш юшкою, немитеє мордло, / І навіть в «руській мір» не вернешся, кацапе! // Згниєш як погань не в своїй землі / І де твої кістки не буде знати й мати; / Це і її вина, що жив ти у імлі / Бездушним, дурником, а ще точніш – приматом!» [4]. Хоча поет усе-таки сподівається, що усвідомлення своїх жахливих злочинів перед людством і людяністю таки осяє прогнилий розум росіянина, і в цьому процесі прозріння йому допоможе нескореність нашої нації: «...Прийде час колись: / Москалю! Ти допреш, який же ти убогий... / Тебе навчить народ, який не похилився, / І рятував весь світ, / І мав підтримку Бога!» [4].

Є у співця пісні, що адресовані дітям: «Артек», «Синичка», «Щуценятко», «Куди впадає Ніл?» («Пісня про Нінку»). Часто у поета піснями стають вірші, що спочатку мали вигляд іншої жанрової форми. Наприклад, твір «Геть з України, ложний брате!», за авторським визначенням, є «візією-пересторогою», «Я часто матір згадую свою» – вірш-спогад, «Свята ніч» – ноктюрен, «Моя батьківщино мала» – присвята, «В Корсуні осінь» – поезія-пейзаж, а «Пам'яті друга» – це поменник. Але завдяки творчим тандемам із композиторами та деяким трансформаціям текстів у напрямку мелодійнішого звучання, вони набувають пісенних рис та успішно виконуються артистами.

Серед зразків романсової лірики В. Ковтуна можна назвати хоча б такі: «А жаль, що наші всі шляхи – не перехресні...», «Біг до тебе – і співала наша стежка...», «Ми прощались з тобою на вечірнім вокзальнім пероні...», «Не

забувай і згадуй ти мене...», «Прощатись не хочу», «Ти не приймай мене не прощени...», «Шкода, що не мене зовеш», «Я тебе – стражденну і зболілу...» тощо. Ці твори і за манерою викладу, і за щемливістю інтонацій суголосні з романсами А. Малишка, Д. Павличка, В. Симоненка, В. Сосюри.

Виступає поет-пісняр і в жанрі гімну («Славень батьківській хаті») та маршу («Єднаймося, брати», «Хокей на траві», «Нема сильніших духом, аніж Ви...»). В останньому творі оспівується доблесть та нескореність героїв Холодноярської республіки, що стали високим зразком у боротьбі з московсько-більшовицькою експансією: «Нема сильніших духом, аніж Ви – / Двадцятого століття гайдамаки... / За волю краю – Ваші молитви, / За волю краю – на заброд атаки!..» [4]. Ці сміливці стали єднальною ланкою між подвижниками минулих століть та сучасності: «Ви – незборимі, Ви – дороговказ, / Ви – діти заповітів Кобзаревих!» [4]. Сповнений подібного енергійного маршового звучання твір «Єднаймося, брати!» має водночас риси й палкого вірша-заклику, й послання до співвітчизників: «Єднаймося ж, брати, навколо Бога, / А ще нехай єднає нас Кобзар! / Не різні ми – одна у нас дорога, / І розбрат ми не пустим на пороги, / Все покладем на Материн вівтар!» [4].

Вокативні жанроформи в ліричному доробку В. Ковтуна широко репрезентовані референсними (присвята, послання, епістола, вірш-заклик), рідше – некрологічними модифікаціями (епітафія, поменник). Поряд із ними, автором використовуються спомин, рефлексія, монолог, діалог, вірш-полілог, жарт, сатира, пейзаж, портрет, вірш-алегорія та ін.

Найчисленнішими серед вокативних жанроформ В. Ковтуна є присвяти: «Батькові», «Благословенна, мати, будь!» (Л. Титовій), «До 100-річчя «Вечірки» (газеті «Вечірній Київ»», «Корсуню», «Моїм односельцям-процівцям», «Наші Василі» (В. Симоненку та В. Стусові), «Ото ж!», «Павлові Кривоносу», «Присвята Корсуню», «Світлані Мирводі», «Синові», «Слова, любовію сповиті», «Спокутне» (В. Симоненку), «Юрію Титову», «Я закоханий в тебе, мій Процеве!» та ін. Ці тексти мають широкий спектр адресатів – від

улюблених видань до сіл та міст малої батьківщини, від рідних по крові людей та соратників по духу до національних світочів, що стали символами своїх епох. Звідси й різна тональність та пафос таких творів – від ноток щирої приязні та любові в ставленні до рідних та близьких і до високої шани та захоплення діяннями славетних. Скажімо, у присвяті газеті «Вечірній Київ» на її столітній ювілей автор підкреслює суспільний резонанс цього видання, що полюбилося найширшій читацькій аудиторії. Нагадаємо, що цей часопис веде свій відлік ще від 21 грудня 1905 р. (3 січня 1906 р. за новим стилем), коли в Києві вийшло перше число «Вечірньої газети». Весь її наклад тоді було конфісковано царськими урядовцями, а саме видання заборонене. В. Ковтун наголошує на гуманістичній домінівності в діяльності сторічної «Вечірки»: «Вечірній Київ», «Вечірній Київ», / Скільки ж ти зерен добрих насіяв?.. / Юна газето! – Лише сто весен – / Скільки ж скрутила ти перевесел?!» [5].

Послання «Моїм односельцям-процівцям», «О Батьку наш! Пророче наш великий!..», «Тарасові Шевченку» засвідчують громадянські позиції автора, його обізнаність як із проблемами народної глибинки, так і всієї країни.

Близькими до послань є вірші-заклики «Єднаймося, брати!», «SOS», «Крила, крила», «Зелен-луки, сині верховини...», «Українцю! Поважай себе!» тощо. В останньому з названих творів автор спонукає співвітчизників усвідомити потребу єднання нації на шляху утвердження державної незалежності та відповідальності кожного за її збереження: «...Ось вона, дорога, / Та дивися, пильність не втрачай, / Бо охочі є підставить ногу» [5]. Поет закликає до спільної щоденної подвижницької праці задля України та її мабутнього, цінуючи заповіти пращурів: «...Візьмемось миром всім латать / Наш паркан та знов полоти ниви! // Всім хати давайте будувать, / Щоб заможно всі жили вкраїнці. / Про старе забудьмо – час зібрать / Камінці розкидані й полінця! // Перекотиполе – не про нас! / Віковічне маємо коріння. / До роботи – з нами буде Спас! / Він снаги додасть нам і сумління!» [5]. Цементуючим нервом цього вірша-заклику є промовистий рефрен, повторений чотири рази:

«Українцю! Поважай себе / І нічого в світі ти не бійся, / І чужих не слухай «цоб», «цабе» – / Лиш на себе й Господа надійся!» [5]. Афористично й суголосно звучать рядки поезії «Зелен-луки, сині верховини...»: «Наша українська благодать... / Знай! Не хтось, а саме ми повинні / За добро добром землі воздять / Нашій Україні благо дати!» [5]. Пересипаючи текст вдало дібраними старослов'янськими (благодать, воздять, благо), автор додає творіві патетичного забарвлення, надає рис церковного співу.

Часом автор аж надто захоплюється дидактичними елементами, напучуваннями та порадами в своїх ліричних закликах: «Роботу треба любити, / Робити треба з любов'ю, / Жити треба не сито, / Бо ситість шкодить здоров'ю...» [5].

У світлому і водночас журливому серпанку витримані вірші-спомини В. Ковтуна «Спогад» (про бабусин садок), «Я часто матір згадую свою» (про прощання з ненькою), котрі відзначаються кіноефектами, змонтовані ніби з окремих кадрів меморіальної стрічки, де зафіксовані різні миттєвості й події з життя ліричного героя. У другій поезії наявні характерні асоціації: мати «спокійна й тиха – як між гір долина», «як сльози, падав цвіт калини», промовистий епітафійний пуант – «Пошепки завжди прошу: «Прости!..», / Коли до ніг твоїх приношу квіти...» [5].

Поменники «Пам'яті Володимира Онищенка», «Пам'яті друга. Олександрові Гальчевському», «Пам'яті друга (присвята Володимирові Гамері)» перейняті болючими й щемливими інтонаціями, викликаними відчуттям втрати найближчих товаришів. Та кожен спомин про них осяває душу ліричного героя, як-от у вірші, присвяченому О. Гальчевському: «Рідний мій друже! / Лиш очі примружу – / І знов тебе бачу – / Ідеш молодий... / Ні, це неправда, / Що був ти у мене, / Живу й відчуваю, / Що є в мене ти!» [5].

Вірші-рефлексії «Окраса міста – Голосіїв», «Рожеві мрії» фіксують розміркування ліричного героя над плином часу і людського життя, над

змiнами в природi. У поезiї «Окраса мiста – Голосiїв» нiчний пейзаж на свято Благовiщення навiває йому священнi почуття, викликає в пам'ятi образи Духа Святого, Богоматерi, Iсуса Христа. Поезiя-монолог «Розмова iз самим собою» теж спонукає героя до роздумiв над людською долею: «Усе життя – мов гойдалка: / То злети, то падiння...» [5]. Медитативний характер i красномовну символiку має вiрш «Тисячi дорiг i сотнi перехресть...»: «Люди там шукають свої долi, / Кожен там отримує свій хрест / I несе своїм життєвим полем» [5].

Розмiтi вiршi-пейзажi пiдкреслюють живописну iпостась творчого обдаровання митця: «Так тихо в лiсi», «Осiнь моя золота», «Водограй кольорiв», «В Корсунi осiнь», «Ще зимно, лютий, ще не пiст...» та iн. Наче пензлем художника автор змальовує чудовi краєвиди рiдного краю, вплiтаючи в них i музичнi мiкрообрази, як-от: «В Корсунi осiнь... / У парку журно, / Листя кружляє жовто-пурпурне, / Падає й падає в Рось... / Лине на хвилi листя осiннє.../ Сумно спiває Рось у камiннi, / Помiж порогiв...» [6]; «...Настає водограй кольорiв: / Ще дуби i тополi зеленi, / Та багрянець деiнде уже загорiвсь – / Почали пiсню осенi клени...» [7]. Є в поета й вiршi-портрети: «Осокори», «Вiн виглядає на свої роки...», «Село» та iн.

В. Ковтун традицiйно виступає у жанрi гумору («Кому Нотр...», «Лукавому козенятi», «Панi N. N.», «Ти – неначе сонце променисте», «Я б краще жив...») та сатири («Геть полову з нашої мови», «Задивляюсь я у синь небес...», «Краiна карнавалiв», «Менi б то, дятле, дзьоба твого й шию!», «Недружнє посланiє деяким депутатам», «Перед портретом Кобзаря», «У душах позаводилася мiль...», «Хто живе тут?»).

Епiстола «Лист до Європи» перейнята грайливо-жартiвливими, а бiльше уiдливо-саркастичними нотками на адресу Заходу з його помiркованiстю, дозованою стурбованiстю, уповiльненими реакцiями на прагнення незалежної України: «Європо! Що ж ти наробила? / Ми вже тебе не understand... / Дограєшся: от вiзьмем вила – / Й ну штрикати establishment! // Європо! Ти не знаєш правди, / Народ послухай, не вождiв. / Народ з тобою бути прагне – / Тож

не ховайся у кущі!» [7]. Як відомо, курс нашої країни на участь у ЄС та НАТО в часи політичної януковичівщини був зведений до абсурду й викликав закономірне збурення українського суспільства й утечу горе-президента до його кураторів на терени Росії, бо «вождь – метеличок, врем'янка, / Набив кишені – і втече, / Відвалиться як сита п'явка» [7]. Та не тільки «відвалився», а ще й загарбницьку армію Путіна запросив в Україну, йдучи назустріч споконвічним устремлінням рашистів. «То ж не барись, стара Європо, / Бач – дехто мчить навперейми, / Не повертайся до нас боком, / Як ти – хотіли б жити й ми» [7]. Та Захід виявився нездатним зрозуміти реальну загрозовість ситуації й діяти оперативніше, спростивши вступ України до євроструктур. І фактично спровокував своєю інертністю, невизначеністю й страхом перед Росією й путінську агресію в 2014 році, й пізніше повномасштабне вторгнення. Тож українські заклики часто просто зависали в повітрі на тлі московських воєнних приготувань, а далі й нападу: «Європо! Забувай образи – / І з нами стань під образи... / Як ми не разом – це ж маразм, / Доволі! Не веди кози! // Пора! Forever and together, / Що значить: вкупі і навік! / Доволі вже ходить по лезу, / Новий пора відкрити лік!» [7]. Але Європа почасти співчувала Україні, надавала допомогу зброєю й санкційною діяльністю, а з іншого боку, намагалась догодити Путіну й нажити на цій війні собі капітал. Пуант, який завершує цей віршований лист, містить палку обіцянку від імені українців реформуватись, а також наївне застереження: «Усе ми змінимо, Європо, / Сама побачиш – не сліпа!.. / А ні – то ми – від Сум до Чопа / Усі запишемось в УПА!» [7]. Ой як злякалася стара Європа такої погрози! Як та літня пані з безпечною парасолькою (з ілюстрації художниці О. Орлик до цього твору), якій, певно, байдуже до всіх бомб, що летять не їй на голову.

Вірші-діалоги «Коли, дуби, буваєте ви кволі?..», «Ніколи, братіє, ніколи...», «Українці! Як ви там?..», як і полілог «Присвята мостам України», уточнюють, увиразнюють певну проблему, ситуацію. Так, звернувшись до уявної розмови з Кобзарем, поет висновує причини сучасних йому суспільних негараздів, тупцювання на місці, позамість швидкого й успішного розвитку

країни: «Ніколи, братіє, ніколи / З Дніпра укупі не п'ємо», / Тому і човгаємо колом / І не рождаємо П'ємонт» [7]. Якщо в цьому тексті прочитується потреба гуртування всіх політичних сил всередині країни заради загального блага, то в алегоричному творі «Коли, дуби, буваєте ви кволі?..» міститься досить чіткий натяк на негативні зовнішні впливи, які часто бувають завуальовані, до часу приховані. На питання про безпорадність та безсилля звучить красномовна відповідь («Коли в обіймах нас затискують брати, / Тоді нам так бракує сонця й волі!..»). Отже, тільки свобода й незалежність є запоруками успіху.

Серед улюблених строфічних і жанрових форм письменника – катрени. Ця художня структура давно вже вийшла за межі строфіки й успішно почувається в царині генерики. Наприклад, у доробку сучасного українського поета М. Василенка є цілі цикли та збірки катренів як цілком самодостатніх творів («Катрени», «Катренові сходинки», «Кошик катренів», «Катреновий телескоп»). В. Ковтун теж часто послуговується чотиривіршами, які сприймаються як окремі завершені твори: «А солов'ям – даремно що війна», «Він виглядає на свої роки...», «До тебе буду вічно линуць...», «Загубився місяць, закотивсь...», «Застрибали мов коники літери...», «Любов – це дивовижний вид життя...», «Нам так гарно з тобою і любо ще...», «Поклич мене – і я покину все!..», «Про що шепочуть угорі амури...», «Роботу треба любити...», «Серця як ватри, аж палахкотять...», «Суєтне місто як китайський мур», «Так, я вдячний тобі за падіння і злети...», «Ти заглянь у диню...», «Це є мовний непорядок...», «Я кидав коло рятівне...», «Я щасливий, бо ти є на світі...», «Якби думав, то ніколи б не казав «ОсокоркИ». Подібні тексти часто мають афористичний характер. Наприклад: «А солов'ям – даремно що війна, / А солов'ї все про любов співали: / – Люблю, люблю – він тьохкав, а вона: / – Так само я! – йому відповідала...» [7].

Взагалі В. Ковтун тяжіє до лаконічних віршових форм. Відтак у нього є дуже багато невеликих текстів (двовірші, чотиривірші, п'ятивірші, шестивірші, семивірші, восьмивірші). У жанрі мініатюри написані тексти: «Аби моє

продовжилось життя...», «В лісі лунко кувала зозуля», «Достигли яблука в саду...», «І в школі вчать, і вчила мати...», «Коли ти спатимеш...», «Не питайте поета», «Рожеві мрії», «Сонечко цілує горизонт», «У нас, звертаючись, не кажуть слова «сер»...», «Хто був бійцем...», «Хто сказав, що Любов щаслива?...», «Я не можу без тебе...» та ін.

«Геть половину з нашої мови» – це й окремий сатиричний вірш, це й цілий цикл поезій аналогічної тематики. Поет звертається до циклізації, щоб укрупнити погляд на певну суспільно важливу проблему, а відтак пропонує читачеві цикли то з одинадцяти віршів – «Геть половину з нашої мови» («Лише – «будь-як»...», «У нас, звертаючись, не кажуть слова «сер»...», «Якби думав, то ніколи б не казав «Осокорки», «І в школі вчать, і вчила мати...», «Під сумнів ставимо і разом перевіримо...», «Ти заглянь у диню...», «Ні сіло, ні впало...», «Як ріже вухо вислів...», «Це є мовний непорядок...», «Коли ти ліпиш пиріжок...» та «Медик каже – сто ліжок...»), то з трьох поезій – «Ярій віки, Холодний Яре!» («Нема сильніших духом, аніж Ви...», «Навесні оживуть срібнолисті тополі...» та «Холодний Яр Вам був за брата...»). Можливо, якийсь із циклів поезій В. Ковтуна з часом трансформується в поему чи іншу ліро-епічну форму. З цієї царини в опублікованих на сьогодні книжках митця знаходимо лише сповнену драматизму «Баладу про любов».

У багатьох творах митця проглядається тенденція до синтетизму жанроформ. Відтак одні й ті ж тексти мають риси двох, трьох, або й більшої кількості модифікацій. І тут спостерігається не безладна механічна мішанина в царині генерики, не еkleктичні вкраплення, а своєрідна жанрова поліфонія. Подібні дифузійні явища сприймаються як досить вдалі авторські пошування з метою досягти гармонії між змістом і формою. В поетичній алегорії-посвяті «Гей, Голяфе! Ти за крок до смерті!..», що звучить як іронічна епітафія по ще живому персонажеві, легко впізнається огидний адресат – путінська орда, яку неодмінно буде переможено українським народом: «Уже Давид і пращу й камінця / Знайшов і йде тебе роздерти! / Ти сам шукав ганебного кінця» [7].

Антична оболонка додає творові особливого пафосу, сповнює змальовану й очікувану ситуації відчуттям звитяжності та торжества справедливості.

Висновки. Для ліричного ужинку українського поета Владлена Ковтуна характерні такі жанроформи: пісня, романс, гімн, марш, присвята, послання, епістола, вірш-заклик, епітафія, поменник, спомин, рефлексія, монолог, діалог, вірш-полілог, жарт, сатира, пейзаж, портрет, вірш-алегорія тощо. Митець тяжіє до синтетизму жанроформ. В одних і тих же творах він поєднує прикмети різних модифікацій. Такі дифузійні явища в його жанровій системі є досить вдалими й органічними.

Список використаних джерел

1. Луків, М. (2003). «Однієї долі два крила...». *Ковтун В. Однієї долі два крила*. Київ: ТОВ «Поліграфцентр «ТАТ», 3-4.
2. Онопа, А. (2013). «Дух гайдамак в мені живе!..». *Культура і життя*. 13 вересня, 14.
3. Немченко, І. (2023). Патріотичні мотиви в ліриці Владлена Ковтуна. *Грааль науки: міжнародний науковий журнал*. 2023. № 32 (жовтень): за матеріалами VI CISP Conference «Globalization of scientific knowledge: international cooperation and integration of sciences» 13.10.2023 / Vinnytsia, UKR - Vienna, AUT, 251-256. <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/13.10.2023>
4. Ковтун, В. (2021). Відверто про хокей на траві і не тільки. Київ: ТОВ «Нью Едішн».
5. Ковтун, В. (2008). *Молюсь на імення твоє: поезія, проза*. Київ: Криниця.
6. Ковтун, В. (2003). *Однієї долі два крила*. Київ: ТОВ «Поліграфцентр «ТАТ».
7. Ковтун, В. (2018). *Я вам завдячую усім...: поезія, проза*. Київ: Логос.

Genre palette of Vladlen Kovtun's lyric

Nemchenko I.

Немченко І.В. Жанрова палітра ліричного доробку Владлена Ковтуна. *Грааль науки: міжнародний науковий журнал*. 2023. № 33 (листопад): за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Scientific vector of various sphere' development: reality and future trends», 10 листопада 2023 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). С.278-286. <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/10.11.2023>